

نرخ تنزیل در آنالیز اقتصادی پروژه‌های روسازی

اسماعیل عبدالله‌زاده^{۱*}

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه سمنان، abdollahzadeh.e@yahoo.com

چکیده

به‌کارگیری اصول اقتصاد مهندسی در پروژه‌هایی از قبیل روسازی راه، در سطح تصمیمات مدیریتی وسیله‌ای جهت تعیین سهولت و زمان‌بندی پروژه و رسیدن به حداکثر منافع اقتصادی از به‌کارگیری پروژه در هنگام انتخاب است. در سطحی دیگر جهت مقایسه پروژه‌ای با پروژه‌های دیگر با استفاده از آنالیز اقتصادی می‌توان اولویت انجام پروژه را تعیین کرد. نرخ تنزیل در اصول به‌کارگیری تحلیل‌های اقتصادی پروژه‌ها نقش اساسی و تعیین‌کننده ایفا می‌نماید به‌طوری‌که تخمین دقیق آن رابطه‌ای مستقیم با سرمایه‌گذاری‌های کلان دارد. از این‌رو در این تحقیق با استفاده از آمارهای داخلی و تأثیرات نرخ سود و تورم، روشی برای تخمین نرخ تنزیل در سطح کشور ارائه شده است. نتایج به‌دست‌آمده حاکی از آن دارد که مطالعات بیشتری در این زمینه در سطح کشور موردنیاز است.

واژه‌های کلیدی: نرخ تنزیل، مدیریت روسازی، آنالیز اقتصادی روسازی، نرخ تورم، نرخ بهره (سود)

۱- مقدمه

تحقیقاً می‌توان این مسئله را بیان نمود که کاربرد آنالیز اقتصادی در فعالیت‌های راه‌سازی یک مفهوم جدید و نوپایی نیست. امروزه ادارات مسئول نگهداری راه‌ها الگوهای متنوعی را جهت طراحی و برنامه‌ریزی تعمیر و نگهداری راه‌هایشان بکار می‌گیرند که مهم‌ترین قسمت از این الگوها آنالیز فنی و اقتصادی آن‌هاست.

آنالیز سود-هزینه که یکی از روش‌های بسیار مشهور در آنالیز اقتصادی محسوب می‌شود بر اساس «نظریه کالدور-هیگس»^۱ در دهه ۱۹۳۰ بنیاد شده است [۱]. این نظریه عنوان کاربردی و تکامل‌یافته «نظریه آسایش»^۲ پارتو در اواخر قرن ۱۹ است [۲]. رویکرد دیگری از آنالیز اقتصادی که از آن به‌عنوان «تحلیل هزینه‌های چرخه عمر» یاد می‌شود در اوایل دهه ۷۰ موردتوجه محققین قرار گرفته بود، محققین ایالت کلرادو از پیشگامان این علم بودند.

آنالیز اقتصادی به‌وسیله روش‌هایی نظیر ارزش کنونی^۳، روش هزینه سالیانه^۴، روش بازگشت، روش نسبت سود-هزینه^۵، روش هزینه-کارایی انجام می‌شود. با توجه روابط موجود در هریک از روش‌های یادشده، فاکتور بسیار

^۱ - kaldor-Hick theory (KH theory)

^۲ - Welfare theory

^۳ - Present Value

^۴ - Annual Cast

^۵ - Benefit Cost Ratio